

Jäätmevaldkonna osapoolte ühispöördumine seoses jäätmeseaduse eelnõuga 495 SE

Lugupeetud Rainer Vakra!

Pakendiettevõtjate esindusorganisatsioonid, pakendiorganisatsioon ning korteriühistute liit pöörduvad Riigikogu keskkonnakomisjoni poole seoses Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud jäätmeseaduse eelnõu muudatusettepanekuga nr 61, mille kohaselt peavad pakendiorganisatsioonid tagama pakendijäätmete tasuta äraveo ja käitlemise jäätmevaldajate juurest (eramajad, korteriühistud, juriidilised isikud, kes ei ole pakendiettevõtjad).

Ühispöördumisega liitunud organisatsioonid leiavad, et Keskkonnaministeeriumi muudatusettepanek ei ole kõige mõistlikum ja kuluefektiivsem lahendus olmejätmete ringlussevõtu suurendamiseks ja seda järgmistel põhjustel.

1. Eesti jäätmevaldkonna kõige suuremad murekohad ei ole seotud pakendijäätmetega, vaid olmejätmete ringlussevõtuga. Kui pakendijäätmete ringlussevõtu määr on Eestis üle 60%, siis olmejätmete puhul on see vaid ca 30%.

Pakendijäätmed moodustavad olmejätmetest vähem kui kolmandiku. Muudatusettepanek ei avalda mingit mõju rohkem kui kahele kolmandikule olmejätmetest ning seetõttu ei aita ettepanek tagada ka 50%-list olmejätmete ringlussevõtu nõuet.

2. Olmejätmete ja pakendijäätmetega seonduvad muudatused mõjutavad otseselt sadu tuhandeid inimesi ja tuhandeid ettevõtteid ning muudatusega kaasnev mõju võib ulatuda miljonitesse eurodesse. Seetõttu tuleb enne muudatuste tegemist kaaluda erinevaid alternatiive ning hinnata nende mõjusid, et leida ühiskonna jaoks sobivaim lahendus. Kahjuks ei ole Keskkonnaministeerium pidanud vajalikuks analüüsida muudatusettepanekuga kaasnevaid mõjusid, ei ole analüüsinud muid alternatiive ning ei ole kaasanud muudatusettepaneku väljatöötamisse jäätmevaldajaid, kohalikke omavalitsusi, korteriühistuid pakendiorganisatsioone, pakendiettevõtteid ega meile teadaolevalt ka teisi jäätmevaldkonna osapooli.
3. Ühispöördumisega liitunud organisatsioonid soovivad olmejätmete ringlussevõtu suurendamiseks tõsta inimeste teadlikkust ning kaaluda biojätmete eraldamist olmejätmetest. Kui biojätmed ei satu enam olmejätmete konteinerisse ning ei määri teisi olmejätmeid (nt pakendijätmeid), siis on hiljem võimalik olmejätmeid edukamalt sorteerida ning ringlusse võtta. Lisaks tuleb analüüsida ka muid regulatiivseid ja mitteregulatiivseid lahendusi (nt avaliku pakendikonteinerite võrgustiku

tihendamine, teatud piirkondades pakendijäätmete kogumine jäätmete tekkekohas jne), et leida ühiskonna jaoks sobivaim lahendus. Peame vajalikuks ka jäätmeliikide lõikes analüüside läbiviimist, et saada ülevaade hetkeolukorrast ning leida mõistlikud ja kuluefektiivsed lahendused konkreetse jäätmeliigi taaskasutuse ja ringlussevõtu suurendamiseks. Heaks näiteks on siin tarbimisjärgsed tekstiilijäätmed, mille osas algab selline analüüs Eestis 2019.a.

4. Keskkonnaministeriumi muudatusettepanek ei ole seotud jäätmeseaduse eelnõu peamise eesmärgiga ehk jäätmeseaduse ja pakendiseaduse kodifitseerimisega. Keskkonnaministeriumi ettepanek on otseselt seotud jäätmete raamdirektiivi ning pakendite ja pakendijäätmete direktiiviga, mis tuleb üle võtta hiljemalt 4. juuli 2020. Seega puudub hetkel vajadus lisada muudatusettepanek jäätmeseaduse eelnõusse.

Eeltoodud põhjustel teevad ühispoordumisega liitunud organisatsioonid Riigikogu keskkonnakomisjonile ettepaneku jätta Keskkonnaministeriumi muudatusettepanek nr 61 jäätmeseaduse eelnõusse lisamata.

Soovitame Keskkonnaministeriumil luua laiapõhjaline töögrupp, et koos erinevate jäätmevaldkonna osapoolte esindajatega otsida Eesti jaoks kõige sobivam lahendus olmejäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu suurendamiseks. Ühispoordumisega liitunud organisatsioonid kinnitavad, et on valmis selles protsessis osalema.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor
Andres Jaadla, Eesti Korterühistute Liidu juhatuse esimees
Siret Kivilo, Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ (ETO) juhatuse liige

Pöördumisega on liitunud:

Eesti Keemiatööstuse Liit
Eesti Toiduainetööstuse Liit
Eesti Kaupmeeste Liit
Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit
Mittetulundusühing Jäätmevaldkond
Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit
Eesti Masinatööstuse Liit
Alkoholitootjate ja Maaletoojate Liit
Eesti Rõiva- ja Tekstiililiit
Eesti Aiandusliit
Eesti Väikekauplejate Liit
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda
Eesti Õlletootjate Liit
Eesti Kalaliit
Eesti Leivaliit
E-kaubanduse liit